

Obywatel jest bezradny wobec zwłoki w przekazaniu odwołania w sprawie renty sądowi. Rzecznik wnosi o zmianę prawa

<https://www.rpo.gov.pl/pl/content/obywatel-jest-bezradny-wobec-zwloki-organu-rentowego-w-przekazaniu-odwolania-sadowi-rzecznik-wnosi-o-zmiane-prawa>

Data: - 2018-08-29

- **Osoby odwołujące się do sądu od decyzji w sprawie renty są bezradne, jeśli np. ZUS nie przekazuje ich odwołania sądowi w wyznaczonym terminie 30 dni**
- **Jest to ważne, gdyż postępowanie sądowe formalnie toczy się już od złożenia odwołania do organu rentowego, a przekroczenie tego terminu oznacza zwłokę**
- **Rzecznik Praw Obywatelskich opowiada się za stworzeniem środka prawnego, który pozwalałby obywatelowi na skuteczną reakcję wobec takiej przewlekłości postępowania**

Ludzie skarżą się RPO na brak skutecznego środka prawnego służącego zwalczaniu beczynności organu rentowego w przekazaniu do sądu odwołania od jego decyzji. Organ rentowy to ZUS, KRUS czy zakłady resortowe (MON, MSWiA).

Z Kodeksu postępowania cywilnego wynika, że odwołania od decyzji organów rentowych lub orzeczeń wojewódzkich zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności wnoszą się do organu lub zespołu, który wydał decyzję lub orzeczenie, w terminie miesiąca od dnia doręczenia. Organ rentowy lub wojewódzki zespół przekazuje niezwłocznie odwołanie wraz z aktami sprawy do sądu. Zgodnie z ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych, jeśli odwołanie nie zostało w całości lub w części uwzględnione, Zakład przekazuje je sądowi niezwłocznie - nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia wniesienia odwołania.

Po upływie tego terminu organ rentowy pozostaje w zwłoce – podkreśla RPO. Przepisy nie przewidują jednak skutecznych środków prawnych, pozwalających stronie postępowania zwalczać taką zwłokę.

Tymczasem w orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że datą wszczęcia postępowania sądowego jest dzień wniesienia odwołania do organu rentowego. Strona, którą dotknęła bezczynność organu rentowego, polegająca na nieprzekazaniu odwołania do sądu, nie ma zaś możliwości jej skutecznego zaskarżenia.

W takich sprawach nie może być stosowana ustawa z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Reguluje ona wnoszenie i rozpoznawanie skargi strony, której prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone wskutek bezczynności sądu lub prokuratora.

W opisywanej sprawie zwłoka nie jest zaś wynikiem bezczynności sądu, lecz organu rentowego, który nie przekazuje odwołania sądowi. Dlatego Sąd Apelacyjny w Warszawie w kwietniu i maju 2018 r. odrzucił jako niedopuszczalne skargi na przewlekłość postępowania w takiej właśnie sytuacji.

Nie istnieje zatem odpowiednia procedura pozwalająca na skorzystanie ze skutecznego środka odwoławczego służącego zwalczaniu takiej przewlekłości. Rzecznik wskazuje, że narusza to zarówno art. 45 ust. 1 Konstytucji RP - gwarantujący prawo do rozpatrzenia sprawy przez sąd bez nieuzasadnionej zwłoki, jak i art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, który gwarantuje rozpoznanie sprawy przez sąd w rozsądnym terminie.

Dlatego zastępca RPO Stanisław Trociuk wystąpił do ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry o dostosowanie prawa w tym zakresie do standardu konstytucyjnego i konwencyjnego.

III.7060.456.2018